higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

KINDERGESONDHEID N4

8 November 2022

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 B
1.2 C
1.3 C
1.4 D
1.5 C
1.6 D
1.7 C
1.8 A
1.9 A
1.10 D
1.11 C
1.12 C
1.13 A
1.14 B
1.15 C

(15 × 1) **[15]**

VRAAG 2

2.1 Waar
2.2 Waar
2.3 Onwaar
2.4 Waar
2.5 Onwaar
2.6 Onwaar
2.7 Waar
2.8 Onwaar
2.9 Waar
2.10 Onwaar
2.11 Waar
2.12 Onwaar
2.13 Waar
2.14 Onwaar
2.15 Onwaar

(15 × 1) **[15]**

VRAAG 3

3.1 F
3.2 D
3.3 B
3.4 A
3.5 C

(5 × 1) **[5]**

VRAAG 4

4.1 Bevrugting
4.2 Kinderuitrusting
4.3 Doekstopsel
4.4 Kwasjiorkor
4.5 Spening
4.6 Sterilisasie
4.7 Gastroënteritis
4.8 Epiduraal
4.9 Amenorree
4.10 Olfaktories
4.11 Bilharzia
4.12 Koorsstrook
4.13 Inkubasietydperk
4.14 Gesondheidspan
4.15 Are

(15 × 1) **[15]**

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B

VRAAG 5

5.1
- Vlieë
- Swak higiëne
- Skares
- Gebrek aan skoon, veilige water
- Klam toestande
- Foutiewe manier om van menslike ontlasting ontslae te raak
- Foutiewe ontslaeraking van vullis (Enige toepaslike antwoorde 7 × 1) (7)

5.2
- Baba dra doek te lank
- Allergies vir die weggooibare doek
- Irritasie weens die wasgoedmiddel waarmee doek gewas is
- Fungusinfeksie (Enige toepaslike antwoorde 4 × 1) (4)

5.3
- Was klere met seep in louwarm water
- Moenie klere vryf nie – druk dit saggies
- Spoel goed af in skoon water
- Spoel weer 'n keer goed af (versagmiddel is opsioneel)
- Druk water saggies uit
- Lê wol- en akrielklere op 'n handdoek uit op 'n plat oppervlakte en druk dit weer in vorm terwyl dit nog nat is
- Laat in skaduwee droog word. Kontroleer etiket – sommige artikels kan in die tuimeldroër kom
- Volg etiketinstruksies as dit gestryk moet word

(Enige toepaslike antwoorde 5 × 2) (10)

5.4
- Klein, gereelde etes werk gewoonlik beter en verminder swak spysvertering.
- Gesonde kos met goeie voedingswaarde is altyd 'n beter keuse as gemorskos.
- Drink baie water en bly gehidreerd.
- Vermy oormatige sout en suiker.
- Eet vyf maaltye per dag eerder as drie groter etes.
- Verhoog inname van vitamienes en minerale.
- Vermy vette. (Enige toepaslike antwoorde 6 × 2) (12)

5.5
- Gebruik twee emmers:✓ een vir vuil doeke en een vir nat doeke.✓
- Verwyder enige ontlasting✓ vanaf die vuil doeke en week doeke oornag in 'n steriliseringsmiddel.✓
- Was✓ dit die volgende dag per hand of met die wasmasjien.✓
- Sorg dat alle wasgoedseep uit die doek gespoel is.✓✓
- Hang doeke in die son om droog te word want dit werk as 'n ekstra saniteerder.✓✓
- Sorg dat doeke heeltemal droog is voordat dit weggepak word.✓✓

(Enige toepaslike antwoorde 6 × 2) (12)

5.6
- Eiers
- Skulpvis
- Neute
- Gluten
- Soja
- Koeimelk
- Sitrus
- Kleur- en preserveermiddels (Enige toepaslike antwoorde 5 × 1) (5)

[50]

VRAAG 6

6.1
- Meet voete noukeurig as skoene gekoop word.
- Skoene moet sag wees en goed pas.
- Skoene of sokkies wat te styf sit kan moontlik die delikate beentjies in die voet beskadig.
- Meet die voete elke drie maande om te sorg dat skoene reg pas.
- Koop eerder goedkoper skoene want babas groei vinnig daaruit.
- As skoene en sokkies 'n rek om die enkels het, sorg dat dit nie te styf sit nie – dit moenie merke op die vel maak nie.

(Enige toepaslike antwoorde 5 × 2) (10)

6.2 6.2.1 In sommige gevalle is 'n vaginale geboorte nie moontlik nie en die ma moet dan 'n keisersnee kry. Sy word óf 'n epiduraal óf 'n algemene narkose toegedien.✓ Die ma se maag word dan gesny en die baba word by die snyplek uitgehaal.✓

6.2.2
- Dis 'n algemene prosedure om die opening van die vagina te vergroot, veral as dit 'n groot baba is.
- Die area tussen die anus en vagina word gesny om te voorkom dat dit erg skeur tydens die kraamproses.

6.2.3
- Is die kunsmatige begin van kraam deur middel van hormone
- Hierdie hormone kan ingespuit word, deur middel van 'n binneaarse drup toegedien word of in die vorm van 'n setpil in die serviks (3 × 2) (6)

6.3
- Die baba lyk gesond en het 'n sterk suigrefleks.
- Die baba het 6-10 nat doeke in 24 uur wat wys hy/sy is goed gehidreer.
- Die baba is tevrede tussen voedings en raak maklik rustig.
- Die baba se gewig neem toe volgens sy/haar kliniekkaart.
- Die stoelgange is sag en gereeld. (Enige toepaslike antwoorde 5 × 2) (10)

6.4
- Jeukende anus – krap heeltyd
- Verloor gewig
- Prikkelbaar
- Heeltyd honger (Enige toepaslike antwoorde 4 × 1) (4)

6.5
- Rusteloos
- Huil voortdurend
- Diarree
- Honger stoelgange
- Hardlywig
- Dehidrasie
- Swak slaappatrone
- Vomering
- Abnormale stoelgange (9)

6.6
- Daar moenie enige lang koorde of linte wees nie✓ want dit kan om die kind se nek vaswoel en die kind verwurg.✓
- Geen knope of versierings✓ wat die kind kan aftrek en in die mond sit, en moontlike versmoring tot gevolg het nie.✓
- Geen groot kantgate waarin die kind se vingers of tone kan vaswoel nie.

(Enige toepaslike antwoorde 2 × 2) (4)

6.7
- Kind se ouers
- Dokter, hospitaal of plaaslike kliniek
- Munisipale en skoolgesondheidsdienste
- Maatskaplike werkers
- Tandheelkundige dienste✓
- Welsynsorganisasie
- Gesondheidsinspekteurs
- Die opvoedkundige versorger (Enige toepaslike antwoorde 7 × 1) (7)

[50]

VRAAG 7

7.1 7.1.1

- Skud koorspen✓ met vier of vyf kort, rukkende polsbewegings om die kwik tot onder 34 grade te laat daal.✓
- Plaas die kwikpunt van die koorspen in die kind se armholte✓ en sit sy/haar arm teenaan sy/haar lyf.✓
- Hou die koorspen daar vir twee minute✓ vir 'n akkurate lesing.✓
- Teken die koors op 'n koorskaart aan✓ (normale liggaamstemperatuur is 36,5 tot 37,5 grade).✓ (8)

7.1.2

- Verwyder enige warm klere.
- Vee die kind af met 'n koel, nat lap. (2)

7.2

PASSIEWE IMMUNITEIT	AKTIEWE IMMUNITEIT
• Kind kry teenliggaampies in deur die plasenta en moedersmelk. **OF** • Dit word deur die ma oorgedra terwyl baba nog in die baarmoeder is en gedurende borsvoeding.	• Immuniteit is in die vorm van teenligaampies afkomstig uit 'n ander bron. **OF** • Dit word gekry wanneer kind by kliniek of hospitaal ingespuit of ingeënt word teen sekere siektes.

(Enige toepaslike antwoorde 2 × 2) (4)

7.3 7.3.1

- Die lewer filtreer die bloed wat uit die spysverteringskanaal kom voordat dit na die res van die liggaam beweeg.
- Dit ontgif die bloed van giftige stowwe soos alkohol.
- Dit metaboliseer vette, proteïen en koolhidrate.
- Dit breek verslete rooibloedselle af.
- Dit stoor vitamienes en minerale.

(Enige toepaslike antwoorde 4 × 1) (4)

7.3.2

- Dit suiwer die bloed van afvalstowwe en oortollige water.
- Dit reguleer bloeddruk.
- Dit help die liggaam om Vitamien D te maak.
- Dit breek proteïen in die bloed af.
- Dit produseer uriene. (Enige toepaslike antwoorde 4 × 1) (4)

7.4
- Menstruasie stop of verander gewoonlik.
- Naarheid en oggendsiekte kan die heeldag duur.
- Borste kan opswel en teer raak met 'n vol gevoel.
- Borste kan effens vergroot.
- Areola (donker area van bors) word donkerder.
- Ma kan moeg, slaperig en uitgeput voel.
- Koshunkerings kan voorkom en sekere voedselsoorte kan dalk minder aantreklik raak.
- Urinasie vind meer dikwels plaas.
- Die ma kan op sowat 16 weke ligte bewegings begin voel.
- Maag raak groter en gewig kan dalk toeneem.
- Aambeie of spatare is algemene klagtes tydens swangerskap.
- Velpigmentasie en velverkleurings kan voorkom.
- Geswelde enkels tydens laaste maande is algemeen.
- Sooibrand en swak spysvertering kan vir sommige ma's 'n probleem wees.

(Enige toepaslike antwoorde 10 × 1) (10)

7.5
- Borsmelk is die allesomvattende kos vir babas.✓ Dis goed gebalanseer en verskaf water en voedingstowwe.✓
- Menslike borsmelk is bedoel vir mensebabas✓ en is maklik verteerbaar.✓
- Die ma en kind ontwikkel 'n hegte band tydens voeding.✓
- Die melk verander✓ volgens die spesifieke behoeftes van die baba.✓
- Hoë proteïeninhoud✓ moedig breinontwikkeling aan.✓
- Beskerm teen infeksies.✓✓
- Die ma dra teenliggaampies✓ aan die baba oor.✓
- Minder doekuitslag, koliek, maagongesteldhede en hardlywigheid.✓✓
- 'n Laer risiko✓ vir wiegiedood.✓ (Enige toepaslike antwoorde 6 × 2) (12)

7.6
- Sit doek op 'n veilige, plat oppervlak neer✓ en maak dit heeltemal oop sodat dit 'n vierkant vorm.✓
- Vou een hoek oor na die teenoorgestelde hoek;✓ dit vorm dus 'n driehoek.✓
- Slaan die boonste gedeelte om sodat dit 'n reguit lyn✓ maak.✓
- Slaan die onderste gedeelte van die doek om✓ sodat dit 'n reguit lyn maak.✓

(Enige toepaslike antwoorde 3 × 2) (6)
[50]

TOTAAL AFDELING B: 150
GROOTTOTAAL: 200

Kopiereg voorbehou